

Sauen

Sauen var det første dyret som ble temmet og ble et husdyr. Dette skjedde for ca. 8 000 år siden. Derfor sier vi at sauen er vårt eldste husdyr. I Norge er det omtrent to millioner sauer. Det er flest sauer i Australia og på New Zealand.

Sauemoren kalles for søye, sauefaren kalles for vær, og ungene kaller vi for lam. Lammene blir født om våren. Hver søye får som regel to lam, men den kan også få bare et lam, eller noen ganger tre lam. Med en gang lammene er født, slikker moren dem rene.

På denne måten blir søya og lammene godt kjent med hverandre, og de kan kjenne igjen hverandre på lukten. Lammene reiser seg opp og kan følge etter moren nesten med en gang de er født.

Sauene er ute hele sommeren. Da er det mer enn nok mat til dem, både i skogen og på fjellet. Når det blir vinter, er det for lite mat til sauene ute.

Bonden slår gras om sommeren som han legger i en silo og gir til sauene på vinteren. Sauene får også høy.

Sauen har også fiender blant ville dyr.

Rev, hunder som går løse, gaupe, jerv, ulv og bjørn kan skade og drepe sauer. Før var det vanlig å ha gjeter til sauene her i landet.

Sauen liker ikke å være ute i fjellet i regnvær.

Når de er på fjellet om sommeren, pleier de å gå ned fra høyfjellet og inn i skogen når det er tegn til uvær. På denne måten kan man se på saueflokken om det blir fint eller dårlig vær.

Vi får både mat og klær fra sauene. Sauene blir som regel klippet to ganger hvert år. Ullen blir kardet og spunnet til garn som vi kan veve eller strikke med. Mange strikker sokker, luer, votter og fine gensere av garnet. Klær av ull er veldig gode og varme, men noen synes kanskje at de klør litt. Det går også an å lage klær av skinnen til sauene. Hver høst blir mange sauer og lam slaktet slik at vi får kjøtt å spise.

Spørsmål til SAUEN

- Hvor mange sauer er det i Norge?

ca. 2000

ca. 200 000

ca. 2000 000

- Når blir lammene født?

om høsten

om vinteren

om våren

- Hvem passet sauene før?

ulven

gjeteren

skattefuten

- Hva får vi av sauene?

melk og honning

vin og kvinner

mat og klær